

Finansdepartementet

Informellt videomöte med EU:s ekonomi- och finansministrar den 3 maj 2022

Kommenterad dagordning

Enligt den preliminära dagordning som presenterades den 27 april 2022.

1. Genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens:
Rådets genomförandebeslut
 - Beslutspunkt

EU:s ekonomi- och finansministrar ska behandla kommissionens förslag till rådets genomförandebeslut om Bulgariens och Sveriges återhämtnings- och resiliensplaner. Formella beslut om kommissionens förslag till rådets genomförandebeslut fattas efter mötet genom skriftligt förfarande i rådet eller som en A-punkt på kommande rådsmöte.

De aktuella återhämtnings- och resiliensplanerna har inte tidigare behandlats i EU-nämnden. Samråd med EU-nämnden inför tidigare genomförandebeslut om återhämtnings- och resiliensplaner ägde senast rum den 27 oktober 2021. Finansutskottet fick senast information om Sveriges återhämtnings- och resiliensplan den 22 februari 2022.

Samråd med EU-nämnden inför rådets antagande av faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF) ägde rum den 11 februari 2021. Överläggning med finansutskottet om RRF ägde rum den 16 juni 2020.

Den 28 maj 2020 presenterade kommissionen ett förslag om inrättande av RRF. Förordningen trädde i kraft den 19 februari 2021.

Förslaget beskrivs närmare i faktrapromemoria 2019/20: FPM52.

Enligt förordningen ska medlemsstaterna lämna in återhämtnings- och resiliensplaner till kommissionen för att erhålla ekonomiskt stöd från RRF. Planerna ska godkännas genom att rådet antar genomförandebeslut. Hittills har 22 genomförandebeslut godkänts. Planerna ska redogöra för vilka reformer och investeringar medlemsstaterna planerar att genomföra, ange tidsbestämda mål och delmål för dessa åtgärder, samt förklara hur de planerade åtgärderna uppfyller de kriterier som anges i förordningen. Åtgärderna ska bland annat bidra till att effektivt hantera relevanta landsspecifika rekommendationer inom ramen för den europeiska planeringsterminen samt bidra till den gröna och digitala omställningen. I planerna ska det också anges hur de föreslagna åtgärderna bidrar till jämställdhet.

Genomförandebeslut för Bulgariens återhämtnings- och resiliensplan

Bulgarien lämnade in sin återhämtnings- och resiliensplan den 15 oktober 2021 och kommissionens förslag till genomförandebeslut presenterades den 7 april 2022. Bulgarien ansöker om 6,3 miljarder euro i bidrag, vilket motsvarar cirka 10 procent av landets BNP 2019. Planen innehåller 103 åtgärder, varav knappt hälften är reformer. Kommissionens bedömning är att åtgärderna är komplementära genom att förstärka varandra. Kommissionens bedömning är att planen väntas besvara alla eller ett signifikant antal av de landsspecifika rekommendationer som rådet antagit 2019 och 2020.

Av det totala stödet från faciliteten är 59 procent avsett för klimatåtgärder, vilket inkluderar åtagande att kraftigt minska energiproduktionens koldioxidutsläpp, renoveringar för att öka byggnaders energieffektivitet och mer hållbara transporter. 26 procent är avsett för åtgärder för digital omställning, vilket inkluderar satsningar på utbildning i digitala färdigheter, digitalisering av myndigheter, utbyggnad av internetuppkopplingar med hög hastighet och stöd till företags digitalisering.

De största komponenterna i termer av kostnader är 1) en ekonomi med låga koldioxidutsläpp, vilket utöver ovan nämnda åtgärder inkluderar stöd till förnybar energi och energilagringsskapacitet, 2) smart industri, vilket inkluderar ett så kallat ekonomiskt transformationsprogram som ska tillhandahålla bidrag, garantier och kapitaltillskott till små- och medelstora

företag för att öka deras effektivitet och utveckling samt stödja deras gröna och digitala omställning, 3) utbildning och färdigheter, vilket inkluderar konstruktion och renovering av utbildningslokaler och etablering av en plattform för fjärrutbildning och 4) hållbara transporter, vilket inkluderar inköp av järnvägståg, modernisering av järnvägsnätets funktion och åtgärder för att öka vägtrafiksäkerheten.

Exempel på reformer är 1) åtgärder för att stödja klimatomställningen, inklusive etablering av en energitransitionskommission som ska ge oberoende råd för att uppnå klimatneutralitet och åtagande att fasa ut kolanvändningen i energiproduktionen, 2) utbildningsreformer, inklusive utökat fokus på naturvetenskapliga ämnen i grundskolan, förstärkt yrkesutbildning och kunskapsvalidering samt införande av obligatorisk förskola från fyra års ålder, 3) antikorrupsionsåtgärder, inklusive skydd av visselblåsare och reglering av lobbyverksamhet, 4) reformer av hälso- och sjukvården som bland annat syftar till en jämnare tillgång till hälso- och sjukvård över landet och att minska bristen på personal.

Alla utbetalningar kräver att medlemsstaten implementerar sina reformer och investeringar enligt de specifika och tidsatta delmål och mål som finns med i rådets genomförandebeslut. Kommissionen bedömer att uppsatta delmål och mål är tillräckligt tydliga och omfattande. Kommissionen bedömer vidare att övriga arrangemang för övervakning och implementering av planen är tillräckliga samt att arrangemang för att motverka och upptäcka korruption, bedrägeri eller intressekonflikter är acceptabla givet att krav som kommissionen ställer på området innan den första utbetalningsansökan genomförs.

Sammanfattningsvis bedömer kommissionen att Bulgariens plan lever upp till kriterierna för godkännande och gav högsta betyg (A) på 10 av de 11 kriterierna. I likhet med andra medlemsstater gav kommissionen planen medelbetyg (B) gällande kostnadsestimeringar.

Genomförandebeslut för Sveriges återhämtnings- och resiliensplan

Regeringen lämnade in Sveriges återhämtnings- och resiliensplan den 28 maj 2021. Därefter har regeringen beslutat om ändringar i planen den 23 september och 20 oktober 2021 samt 24 februari 2022. Detta mot bakgrund av att förutsättningarna att genomföra vissa delar av planen förändrats. För vissa åtgärder gjordes även mer tekniska justeringar i de mål och delmål som

kommer följas upp under implementeringen. Kommissionens förslag till rådets genomförandebeslut presenterades den 29 mars 2022.

Sverige ansöker om 3,289 miljarder euro i bidrag, vilket motsvarar 0,7 procent av landets BNP 2019. Planen innehåller 26 åtgärder, varav drygt hälften är reformer. Kommissionens bedömning är att åtgärderna är komplementära genom att förstärka varandra. Kommissionens bedömning är att planen väntas besvara alla eller ett signifikant antal av de landsspecifika rekommendationer som rådet antagit 2019 och 2020.

Av det totala stödet från faciliteten är 44,4 procent avsett för klimatåtgärder, varav den största delen rör Klimatklivet. 20,5 procent är avsett för åtgärder för digital omställning, vilket bland annat inkluderar bredbandsutbyggnad och fler resurser för att möta efterfrågan på utbildning vid universitet och högskolor.

De största åtgärderna i termer av kostnader är 1) Klimatklivet, vilket inkluderar investeringsstöd till lokala och regionala åtgärder som minskar de klimatpåverkande utsläppen, 2) bredbandsutbyggnad och 3) Äldreomsorgslyftet, vilket inkluderar stöd för att ny och befintlig personal ges möjlighet att genomgå utbildning till vårdbiträde eller undersköterska på betald arbetstid.

Exempel på reformer är stärkta åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, ett förenklat och effektivt regelverk för bland annat bygglov samt höjt tak och avskaffad schablonintäkt för uppskovsbeloppet.

Alla utbetalningar kräver att medlemsstaten implementerar sina reformer och investeringar enligt de specifika och tidsatta delmål och mål som finns med i rådets genomförandebeslut. Kommissionen bedömer att uppsatta delmål och mål är tillräckligt tydliga och omfattande. Kommissionen bedömer vidare att övriga arrangemang för övervakning och implementering av planen är adekvata samt att arrangemang för att motverka och upptäcka korruption, bedrägeri eller intressekonflikter är tillräckliga.

Sammanfattningsvis bedömer kommissionens att Sveriges plan lever upp till kriterierna för godkännande och gav högsta betyg (A) på 10 av de 11 kriterierna. I likhet med andra medlemsstater gav kommissionen planen medelbetyg (B) gällande kostnadsestimeringar.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen instämmer med kommissionens bedömning att de två återhämtnings- och resiliensplanerna uppfyller kriterierna för stöd enligt förordningen för faciliteten för återhämtning och resiliens. Regeringen kan därför ställa sig bakom kommissionens två förslag till genomförandebeslut.